

Formula uspeha za Slovenijo

Ko vprašamo zmagovalce, čemu pripisujejo svoj uspeh, njihovi odgovori po navadi niso presenetljivi. Trdo delo, stalne izboljšave, inovativnost, vlaganje, pogum, timsko delo, sodelovanje. Umetnost oziroma pot do uspeha je v tem, kako vse to zložimo skupaj. In koliko nas pri tem nenazadnje spremlja tudi sreča. Ampak ključno je, da imaš jasen cilj. In v gospodarstvu je to nadvse transparentno, saj mnogi podjetniki, ko iščejo rešitve, izboljšave, niti v sanjah ne pomislijo na dobiček. Ampak na koncu morajo imeti tudi tega, če hočejo še naprej obstati in se razvijati.

Pri državah pa je situacija ravno nasprotna. Povsem jasno je, kje se katera nahaja, saj obstoji vrsta povsem strokovno preverljivih in objektivnih primerjav, ki slonijo na zapletenih in večinoma dokaj natančnih merjenjih. Svetovna banka, Svetovni gospodarski forum, IMD, OECD in še mnogi drugi, manj znani, objavljajo vsako leto obsežne in natančne analize o razmerah v posameznih državah. Merijo zelo različne podatke, od zelo natančnih finančnih kazalcev o uspehu podjetij, davkih držav do statističnih, kot je npr. trajanje življenja, število zdravnikov, otrok v vrtcih, ipd. Nekateri merijo tudi razpoloženje med prebivalstvom, odnos do politike, prava, religije, itn. Prav te meritve so deležne največ pomislekov in kritik in tudi pri nas ta očitek o subjektivni pristranosti pogosto slišimo kot ključni argument proti sporočilom, ki izvirajo iz teh ocen. Ker v resnici ne gre za to, da bi bile ocene napačne, temveč zato, da odkrivajo, da v resnici nimamo pravih ciljev, ki bi jih skušali doseči v nekem konkretnem časovnem roku.

Zato menim, da je prav postavitve jasnih in merljivih ciljev jedro formule uspeha za Slovenijo. Ne gre za oblikovanje jasne vizije in strategije, čeprav smo tudi na teh področjih zelo jalovi (priznajmo pa, da je tu jalovost obratnosorazmerna s številom raznih dokumentov, ki nosijo ime strategija). Gre za zelo merljive in konkretne cilje. Če je problem brezposelnost, moramo odpreti nova delovna mesta, kar v Slo-

veniji merimo mesečno že desetletja. Če je problem infrastruktura, bomo zgradili novo, ali jo modernizirali - in tudi to našo neuspešnost natančno merimo. Če so problem čakalne dobe v zdravstvu, čakanje na gradbeno dovoljenje, višina okoljskih in energetskih dajatev ... vse imamo izmerjeno. Žal pa le na peščici področij napredujemo, in nasploh napredujemo prepočasi. Tudi to dejstvo je izmerjeno in preverljivo.

Seveda si ne smemo delati iluzij, da bi že s postavitvijo ciljev prišli do uspeha. Na poti do zadanih ciljev lahko slehernemu tudi spodleti. Ampak vsaj delovali, gibali bi se proti tem ciljem. Ne moremo namreč pričakovati, da bo npr. manj brezposelnih, če istočasno dvigujemo davke, odganjamo domače in tuje vlagatelje s prezahtevnimi pravili ali nezrelimi predsodki. Problem pri ciljih je predvsem v tem, da je moč natančno opredeliti odgovornost.

Nihče ne more ves čas vseh voditi za nos. Čeprav morebiti nenatančna opredelitev ciljev pri političnih vzbujajo občutek, da nimajo jasnih zavez, da se njihovi rezultati ne merijo, so v zmoti, saj v resnici ljudje tudi nezavedno ves čas pred sebe in pred širo skupnost postavljamo cilje in tudi zelo natančno lociramo odgovornost za to. In zato se nam dogajajo volitve, kjer praviloma vsaka aktualna politična elita na prihodnjih volitvah gladko izgubi, ker niso izpolnili pričakovanj, pa tudi obljub, ki so jih dali.

Za gospodarstvo, ki v slovenskih pogojih poslovanja dosega rezultate, kot jih dosega - na kar smo premalo ponosni, ob tem pa mnogi še vedno prepogosto celotno gospodarstvo enačijo s tajkuni in lopovi - bi bila formula uspeha že, če bi si politika zadala za cilj, da bodo razmere pri nas nekje na povprečju razmer v višegrajski skupini. In da bo zelo učinkovito poskrbela za spremembe, ki nam bodo to tudi dejansko zagotovile. Potem bo politika imela podporo gospodarstva in z rezultati se bo vrnilo tudi zaupanje prebivalstva. [gg](#)

Ko bo politika učinkovito poskrbela za spremembe, bo imela tudi podporo gospodarstva in zaupanje prebivalstva.

Samo Hribar Milič
Generalni direktor GZS

Foto: Barbara Reya